Мотиви:

Сред основните приоритети на държавната политика в пощенския сектор е осигуряването на достъпна, надеждна и ефективна универсална пощенска услуга чрез прилагане на допустимите механизми за гарантиране на нейното предоставяне в дългосрочен план и подобряване на качеството ѝ, което ще бъде от полза за потребителите на територията на цялата страна.

Извършването на универсалната пощенска услуга (УПУ) е възложено на „Български пощи“ ЕАД (§ 70 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за пощенските услуги (ДВ, бр. 102 от 2010 г.), за срок от 15 г. С измененията в Закона за пощенските услуги (ДВ. бр. 81 от 3 Октомври 2025 г.) срокът на задължението за извършване на универсалната пощенска услуга от „Български пощи“ ЕАД се удължи с 5 години, считано от 30 декември 2025 г.

Чрез гарантиране на предоставянето на УПУ от страна на държавата се осигурява достъп до пощенско обслужване за хората от най-отдалечените, труднодостъпни и слабо населени райони. Гарантира се правото на всеки гражданин, независимо от неговия социален статус, покупателна способност и географско местоположение, на достъп до минимален пакет от услуги с определено качество и на достъпна цена. Това се осъществява посредством изградената инфраструктура от националния пощенски оператор и възможността за доставяне на пощенски пратки на територията на цялата страна, липсата на алтернатива на тези услуги с установените стандарти за качество, редовност на доставяне, достъпност на цените и още по-малко с цялостен географски обхват.

Извършването на универсалната пощенска услуга води до нетни разходи и представлява несправедлива финансова тежест за „Български пощи“ ЕАД, за която дружеството има право да получава компенсация от държавата при условия и по ред съгласно приложимата европейска и национална правна рамка.

В изготвения проект за изменение и допълнение на Методиката за изчисляване на нетните разходи от извършване на универсалната пощенска услуга и за определяне на критерии за наличие на несправедлива финансова тежест се предлага отпадане на изискването да се отчита задължително елемента териториално покритие при разработване на хипотетичния сценарий, по който операторът ще изчислява нетните разходи от задължението за извършване на УПУ. Хипотетичният сценарий се разработва за целите на изчисляване на компенсацията за извършване на услуга от общ икономически интерес и трябва да бъде достоверен и приложим на практика. Хипотетичният сценарий следва да се разглежда от гледна точка на предприятието, а не на държавата членка, по-специално как би функционирало предприятието без възложено задължение за предоставяне на УПУ.

С предложените изменения в Методиката ще се създадат условия за гъвкавост при разработване на различни варианти за хипотетичен сценарий, с възможност за избор на пощенския оператор от всички компоненти, предвидени в Пощенската директива, с оглед получаване на справедлива компенсация за понесената несправедлива финансова тежест от извършването на УПУ.